

УТВЪРЖДАВАМ:

Директор
/ Нихат Билялов/

**МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО В
ОУ „ ХРИСТО БОТЕВ”
СЕЛО ВАРДУН ,ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ
за учебната 2019/2020 г**

Мерките са създадени на основание чл. 263, ал. 1, т. 7 от Закона за предучилищното и училищното образование и са приети на заседание на Педагогически съвет с протокол №1/30.09.2019г и са утвърдени със заповед на директора № 153 – 511

I Увод

С тези мерки се цели да се подобряват непрекъснато условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Мерките са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството. Също така важно място заемат показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на институцията (училището), основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

Качеството на образованието в институциите се осигурява при спазване на следните принципи:

1. ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
2. автономия и самоуправление;
3. ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението;
4. удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
5. приемствост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
6. непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството в институцията;
7. целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование;
8. разпределяне на отговорности за постигане на целите на институцията.

Управлението на качеството е непрекъснат процес на взаимодействие между факторите и условията, от които зависи качеството на образованието и обучението и резултатите от него. Този процес се осъществява на национално, регионално и институционално равнище.

Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.

Измерването на постигнатото качество в институциите се осъществява ежегодно чрез самооценяване.

II. Вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението

Вътрешната система за осигуряване на качеството е съвкупност от взаимносвързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото образование и/или обучение в институцията и резултатите от него в съответствие с държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии и на действащото законодателство.

Вътрешната система за осигуряване на качеството включва:

1. политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. органите за управление на качеството и правомощията им;
3. правилата за нейното прилагане;
4. годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;

5. условията и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора в съответствие със стратегията за развитие на училището.

Органи за управлението на качеството са:

- Директора
- Педагогическия съвет;

1. Директор

- Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството и разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
- Определя отговорника по качеството и състава на комисията по самооценяването;
- Утвърждава годишният план-график за провеждане на дейностите по самооценяването, процедурите по критериите и инструментариума за провеждане на дейностите по самооценяване, утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващият период за измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
- Провежда мониторинг на дейностите, организира обучение на персонала за осигуряване на качеството и представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на РУО.

Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като със заповеди:

1. Организира изпълнението на следните дейности:

- анализ на резултатите от изпълнението на целите на училището;
- анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на училището;
- посочване на специфичните за институцията ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование;
- планиране и изпълнение на ежегодните дейности за постигане на целите от стратегията за развитие;

2. Определя комисията, която извършва самооценяването – нейния състав, задачите и сроковете за изпълнение (чл. 22, ал.1 и 2 от ЗПУО);

3. Определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;

4. утвърждава определените на подготвителния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструментите за самооценяване;

5. утвърждава преди края на учебната година доклада от самооценяването, който съдържа:

- информация за вътрешната и външната среда, в която функционира училището през периода на самооценяването;
- данни за използваните инструменти при самооценяването;
- данни за резултатите от самооценяването, сравнени с резултатите от предходното

самооценяване;

- анализ на резултатите от самооценяването;
- предложения за мерки за внасяне на подобрения в работата на училището с цел повишаване на качеството на предоставяното образование, както и за срокове за тяхното изпълнение.

Докладът от самооценяването е част от ежегодния отчет за изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището.

Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от комисията и се приемат от органа като част от правилника за дейността на обучаващата институция. Те включват:

1. правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. реда за организиране и провеждане на самооценяването;
3. реда и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;

Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите за качество, като задължително се посочват видът на инструментариума към тях и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

План-графикът се утвърждава от директора на училището в началото на всяка учебна година.

При необходимост се предлагат на директора коригиращи мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките се организира и координира изпълнението им.

2. Педагогически съвет приема:

- Мерките за повишаване качеството на образованието;
- правилата за прилагане на вътрешната система;
- годишния план график за провеждане на дейностите по самооценяване ;
- годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

III. Условия и ред за измерване на постигнатото качество

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се осъществява от училището чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.

Самооценяването е процес на изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование.

Периодът за самооценяване за училищата е една учебна година.

Самооценяването се извършва от една комисия.

Самооценяването се извършва по предварително определени критерии и показатели към тях.

Критерии и области на оценяване:

1. управление на институцията – ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образование;
2. образователен процес – обучение, възпитание и социализация;
3. взаимодействие на всички заинтересовани страни.

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. отлично – при крайна оценка от 91 до 100 точки;
2. добро – при крайна оценка от 66 до 90 точки;
3. задоволително – при крайна оценка от 46 до 65 точки;
4. незадоволително – при крайна оценка до 45 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора.

По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата.

За проведеното самооценяване комисията по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира училището през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри педагогически практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрене, и предложение за коригиращи мерки и дейности.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на учебната година.

IV. ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания:

1. Да подобрява работната среда чрез:
  - а) прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните към училищната среда;
  - б) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
  - в) модернизиране на материално-техническата база.
2. Да осигурява развитие на персонала чрез:
  - а) подобряване на възможностите за допълнителна квалификация на учителите;
  - б) създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в училището;
  - в) повишаване на ефективността на административното обслужване.
3. Да подобрява резултатите от обучението чрез:
  - а) повишаване на мотивацията на учениците за активна работа насочена към подобряване на образователните резултати;

б) намаляване на броя на раноотпадналите от обучението чрез създаване на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.

**V. Критерии по области на оценяване
и мерки за повишаване на качеството**

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Мерки
1.	Област: Достъп до образование и обучение	
1.1.	Публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му	Да се използват многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му – брошури, рекламни материали и др.; да се поддържа динамичен училищен сайт за учебната година с архивиране на предходните
1.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	Да се поддържа и обновява архитектурната среда.
1.3.	Наличие на модерна материално-техническа база за обучение (кабинети, учебни лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДООС	Да се обособят кабинети и учебни лаборатории и по всички изучавани предмети, оборудвани с работеща техника;
1.4.	Равнище на административно обслужване	Административното обслужване да продължава да позволява бърз и надежден достъп до информация, да предлага полезни и лесни за използване инструменти; да се използват и различни форми на ИКТ; служителите да са компетентни, вежливи, коректни, любезни и приветливи.
1.5.	Осигуряване на възможност за образование и обучение в различни форми на обучение	Училището да осигурява възможност за образование и обучение в поне две форми на обучение.
1.6.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – %	Да се следи относителен брой на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани
1.7.	Предоставяне на	Да продължи да се предоставя възможност за обучение и

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Мерки
	възможност за обучение и придобиване на професионални знания, умения и компетентности от учениците	придобиване на професионални знания, умения и компетентности от учениците по изучаваните предмети и професии/специалности.
2.	Област: Придобиване на професионална квалификация	
2.1.	Функционираща вътрешна система за повишаване на качеството на образованието и обучението в училището	Вътрешната система за осигуряване на качеството да функционира ефективно – да се отчитат резултати, на основание на които се правят анализи и изводи и се формулират предложения до ръководството на училището за повишаване на качеството.
2.2.	Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове	Да се създаде механизъм за ранно предупреждение за различни рискове, който да функционира ефективно.
2.3.	Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството	Да се създаде механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат над 80% от показателите за измерване на постигнатото качество.
2.4.	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване	Да се провежда самооценяване, да се изготвя доклад и да се формулират коригиращи мерки
2.5.	Относителен дял на информирани и консултираните за кариерно развитие от общия брой обучавани – %	Над 60%. от учениците да бъдат информирани и консултирани за кариерно развитие
2.6.	Относителен дял на учебните програми за ЗИП и СИП по професионална подготовка, разработени с участието на	Определен процент от учебните програми за производствена практика, ЗИП и СИП, да бъдат разработени с участието на представители на бизнеса.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Мерки
	представители на бизнеса, от общия брой на тези учебни програми – %	
2.7.	Осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определени в ДОС за придобиване на квалификация по професия	Да се поддържа максималната осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определени в ДОС
2.8.	Осигурени условия за интерактивно обучение и учене	Да се осигурят условия за ползване на мултимедия във всички кабинети. Да се прилагат интерактивни методи, като: ситуационни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискуссионни (беседи, дискусии). Да се докладват и обсъждат на заседание на Педагогическия съвет, на методическо обединение.
2.9.	Относителен дял на учителите, участвали в различни форми на допълнително и продължаващо обучение, от общия брой учители – %	По възможност учителите да участват в допълнително и продължаващо обучение.
2.10.	Относителен дял на учителите, участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, от общия брой учители – %	По възможност учителите да участват в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда.
2.11.	Относителен дял на Учениците,	

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Мерки
	провели практическо обучение на работно място в реална работна среда и/или в условията на мобилност в друга страна, от общия брой обучавани, които по учебен план провеждат практическо обучение – %	
2.12.	Относителен дял на отпадналите от училище към постъпилите в началото на обучението – %	Да се снижи до минимум относителен дял на отпадналите от училище към постъпилите в началото на обучението
2.13.	Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити – %	Социалните партньори да се отзовават на поканите на училището и участват в изпитите.
2.14.	Организация и планиране на урока	Учителите да продължават да проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта от промени в плановите си, за да отговорят на образователните потребности на групи или отделни ученици (изоставащи,напреднали)..
2.15.	Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците	Учителите да използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците.
2.16.	Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите, информираността на	Учителите да имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците и те са запознати с тях.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Мерки
	учениците за тях	
2.17.	Ритмичност на оценяването	Учителите да оценяват ритмично постиженията на учениците в съответствие с Наредбата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година.
2. 18.	Относителен дял на учениците, участвали в състезания, олимпиади, конкурси и др. от общия брой ученици – %	Да се увеличи броят на учениците , участващи в състезания и конкурси.
2. 19.	Реализирани училищни, национални и международни програми и проекти	Училището да участва в програми и проекти (училищни, национални, европейски, други,,
2. 20.	Дейност на училищното настоятелство	Да се сформира училищно настоятелство, което подпомага училището.Включва се в дейности за борба с тютюнопушенето, наркоманията, агресията и др., подпомага социално слаби ученици.
2.21.	Педагогическо взаимодействие „училище – семейство“	Цялата информация по изучаваните в училището предмети и специалности да се свежда до знанието на родителите. Те да се информират за планираните извънкласни дейности , проявяват интерес , участват в организирането и провеждането им.
2.22.	Педагогическо взаимодействие с всички заинтересовани страни на местно и регионално равнище	Училището да продължава активно да участва в процеса на взаимодействие с всички заинтересовани страни на местно и регионално равнище за повишаване на качеството на образованието, за модернизирани на материално-техническата база на училището и др.

VI. МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

(1) За осигуряване на качеството в училището се осъществяват методическо подпомагане и мониторинг.

(2) Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информирание, инструктиране и представяне на добри педагогически практики.

(3) Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в образователната институция.

(4) Вътрешният мониторинг се осъществява от директора.

(5) Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществяват за училищата – от Министерството на образованието и науката и от регионалните управления по образованието

VII. ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението се финансират със средства от субсидия по формула и от собствени приходи.

Могат да се ползват и други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми и проект